

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (อมฺพรมหาลาเร)

สมเด็จพระสังฆราชแห่งแผ่นดินไทย (๔)

ลับ

คาที่ที่แล้วได้เล่าเรื่องไปถึงตอนที่เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชและคณะพระธรรมทูตได้จัดตั้งวัดพุทธรังษีสนแดนมอร์ นครซิดนีย์ ได้เป็นผลสำเร็จนับเป็นการหยั่งรากพระพุทธศาสนาลงดินแดนออสเตรเลียครั้งแรก สักพักหนึ่งจะได้ดำเนินการความต่อไปครับ

ในราวพุทธศักราช ๒๕๑๖ นั้นในออสเตรเลีย มีนักเรียนไทยและคนไทยเริ่มไปตั้งรกรากพอสมควรแต่ยังไม่เคยมีพระภิกษุเถรจากประเทศไทยไปตั้งหลักแหล่งเผยแผ่พระพุทธศาสนามาก่อน เมื่อมีคณะพระธรรมทูตไปประกาศพระศาสนาถึงที่นั่นจึงเป็นที่ชื่นชมยินดีของคนไทยที่นั่นเป็นอย่างยิ่ง ไม่เพียงแต่คนไทยเท่านั้น บรรดา

อารมณต่าง ๆ ในเหตุการณ์นั้นด้วย เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชเทศนา ประธานสวดมนต์นักเรียนไทยเหล่านั้นให้ยึดมั่นในความสามัคคีและตระหนักถึงหน้าที่ของตนคือ การศึกษาเล่าเรียนนำความรู้กลับไปพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าสมกับความตั้งใจ

คณะพระธรรมทูตที่เดินทางไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในเวลานั้น

เป็นพระภิกษุที่นอกจากจะมีความรู้ในทางพระศาสนาแล้วยังมีความสามารถในการแสดงธรรมเป็นอย่างดี ทำให้มีญาติโยมพุทธบริษัทมาฟังธรรม ตลอด

ทั้งปรึกษาปัญหาทางศาสนา หรือปัญหาขัดข้องในชีวิตด้วย วัดพุทธรังษีสนแดนมอร์ จึงได้กลายเป็นศูนย์กลางทางสังคมที่สำคัญของคนไทยที่ออสเตรเลียในที่สุด

ในระหว่างที่เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช เสด็จไปประกาศพระศาสนาที่ออสเตรเลียนั้น เป็นระยะเวลาเดียวกับที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ตั้งแต่เมื่อครั้งยังทรงดำรงเป็นอิสริยยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงศึกษาต่อทางการทหาร ณ วิทยาลัยการทหาร ดันทรูน กรุงแคนเบอร์รา ประเทศออสเตรเลีย และทรงเป็นมิ่งขวัญของชาวไทยที่นั่น จึงเป็นเหตุให้สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงบำเพ็ญพระราชกุศล และทรงธรรมที่วัดพุทธรังษีฯ ด้วยพระราชอัธยาศัยที่ใฝ่ในพระพุทธศาสนาเป็นนิตย์

ด้วยเหตุนี้เอง สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงคุ้นเคยกับเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช มาตั้งแต่ครั้งนั้น และทรงพระราชศรัทธาและทรงพระมหากรุณาถ้อยงามเสมอมา

เมื่อการจัดตั้งวัดพุทธรังษีฯ ที่ออสเตรเลีย ดำเนินการได้เป็นรูปเป็นร่างมั่นคงขึ้นแล้ว ก็ประจวบพอดีกับพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระมหากรุณาโปรดสถาปนา สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (วาสนมหาเถร) ขึ้นเป็นสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ

พระรูปเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช เมื่อครั้งทรงดำรงสมณศักดิ์เป็นพระปริยัติวิเสด็จออกทรงรับมณฑปาด ณ ประเทศออสเตรเลีย (ภาพจากหนังสือ ๕๐ ปีพระสาสนโสภณ เอื้อเฟื้อโดยนายอภิรักษ์ นามวิธา)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เป็นเหตุให้เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช ต้องเสด็จกลับมายังประเทศไทย เพื่อทรงรับใช้เจ้าพระคุณสมเด็จพระอุปนายชาของพระองค์

อย่างไรก็ดี เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช ก็ยังทรงเป็นห่วงการประกาศพระศาสนา ณ ดินแดนประเทศออสเตรเลีย ที่ได้ทรงร่วมกับคณะพระธรรมทูตบุกเบิกไว้ แม้เสด็จกลับมาถวายงานเจ้าพระคุณสมเด็จพระอุปนายชาที่ประเทศไทยแล้ว ก็ยังเสด็จกลับไปดูแลการเผยแผ่พระศาสนาที่ออสเตรเลียเป็นครั้งคราวตามโอกาสที่อำนวย

เมื่อกลับมายังประเทศไทยแล้ว เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชก็ได้รับทั้งธุระพระศาสนา และการถวายงานสมเด็จพระอุปนายชาอย่างต่อเนื่อง จนพุทธศักราช ๒๕๒๔ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระมหากรุณาโปรดเลื่อนสมณศักดิ์ พระปริยัติกิจขึ้นเป็น “พระราชสารสุธี ศรีปริยัติวราทร ยติคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี”

นับเป็นการได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ครั้งที่ ๒.

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ
อิสริยาภรณ์ อุวรรณโณ

มุมมอง
สองวัย

พุทธศาสนิกชนชาวเอเชีย เช่น ชาวพม่า ชาวเวียดนาม บรรดาที่อยู่ในออสเตรเลีย ก็ล้วนแต่มีความยินดีทั้งสิ้น

ความชื่นชมยินดีของพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย นับได้ว่าเป็นกำลังสำคัญของการจัดตั้งวัดในพระพุทธศาสนาให้มั่นคงขึ้นในดินแดนประเทศนั้น เพราะเหตุว่าไม่ว่าสมัยไหน ๆ นับแต่สมัยพุทธกาลเป็นต้นมาการที่พระศาสนาจะดำรงอยู่ได้ก็ต้องอาศัยการอุปถัมภ์บำรุงพระภิกษุผู้เผยแผ่พระศาสนาให้ดำรงสมณเพศอยู่ได้ตามพระธรรมวินัย

เมื่อคราวที่เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช เสด็จไปเผยแผ่พระศาสนาที่ออสเตรเลียนั้น เมื่อบรรดาคนไทยทราบก็พากันแวะเวียนมาทำบุญ ตักบาตร ถวายภัตตาหารบำรุงคณะพระธรรมทูต ยิ่งนานวันเข้าความศรัทธาที่พุทธศาสนิกชนชาวไทยก็ยิ่งมีมากขึ้น นำไปสู่การร่วมแรงร่วมใจกันทั้งกำลังกาย กำลังทรัพย์จนสามารถพัฒนา วัดพุทธรังษีสนแดนมอร์ เป็นวัดไทยที่สมบูรณ์ขึ้นได้ในที่สุด

ควรจะบันทึกไว้ในที่นี้ด้วยว่า ในระหว่างที่เกิดเหตุการณ์ ๑๔ ตุลา ๒๕๑๖ ขึ้นในประเทศไทย บรรดานักเรียนไทยก็มีความรู้สึกและ